

*"Geloof ziet het onzichtbare,
gelooft het ongelooflijke en
ontvangt het onmogelijke"*

Corrie ten Boom

eva

Maranatha Mare

Juli 2020

Jaargang 47 No 4

Zowel in het boek 'Ik geef om jou' als in het boek 'De stille jaren van Corrie ten Boom' werd hetzelfde gedicht over Gods borduurwerk aangehaald:

'Mijn leven is een weefsel
tussen mijn God en mij.
Niet ik kies uit de kleuren;
heel doelbewust werkt Hij.
Soms weeft Hij er verdriet in
en ik, door onverstand,
vergeet; Hij ziet de boven-
en ik de onderkant.

'Als 't weefgetouw zal rusten
en de spoel niet meer schiet om,
zal God het doek ontvouwen
en verklaart Hij het 'waarom'.
Hoe nodig donk're draden
zijn in des Wevers hand
naast goud-en zilverdraden.
Zó komt zijn plan tot stand'.

In het boek 'Ik geef om jou' wordt het als volgt omschreven:

Het gaat vaak niet zoals wij willen,
we begrijpen niet dat het zo moet,
we kunnen niet altijd zeggen,
wat God doet, ja dat is goed.

We kunnen niet begrijpen
dat God alles overziet.
Wij zien slechts ons eigen deel,
ons eigen leed, meer zien we niet.

God ziet van het borduurwerk
ook de bovenkant.
Wij zien slechts draden en knopen
dus alleen de onderkant.
God houdt heel het borduurwerk
veilig in zijn hand.
Hij weet hoe het worden moet
Hij ziet de boven- én onderkant.

Al struikel je over draden
en gaat het niet zoals je wil,
vertrouw toch maar op God de Vader
zijn weefgetouw staat nooit stil!

- Auteur onbekend

<http://christenleven.blogspot.com/2011/08/gods-borduurwerk.html>

juli 2020- 2

Geloof ziet het onzichtbare, gelooft het ongelooflijke en ontvangt het onmogelijke.

Zelfzorg

Mijn moeder leest graag de krant. Door de lockdown heen werd er trouw elke morgen een krant afgeleverd. Door de week *Die Burger* en 's zondags *Rapport*. Over de muur in de tuin geworpen. Het is mijn taak om de krant binnen te halen, soms in prachtig weer, soms in stormweer.

De kop vanmorgen groot, en dikzwart: *Leraar hang hom in kerk oor Covid: Gemeenskap se swaarkry weens pandemie raak vir hom te veel.*

Een predikant van onze kerk, 40 jaar, vijf kinderen. Ik zag de naam en foto. De hele lieve jonge die bij mij in de colleges zat. Een tragedie.

Aan het begin van de lockdowntijd werden een Hervormde predikant en zijn vrouw vermoord. Ook de kranten vol. Een bekende, "vriend", met een zaak op het dorp had een mentale instorting en viel het paar aan met een mes.

Het leven is al in "normale tijden" niet makkelijk. In deze tijd zelfs nog moeilijker: isolatie, druk, stres, zorgen. Niet alleen het virus bedreigt mensenlevens, maar ook vaak de toestanden die ermee gepaard gaan.

Beide kerk en universiteit bieden in deze tijd ondersteunende diensten: virtuele cursussen, gesprekken, berading. In een cursus sprak de docent over grenzen.

Dat we gezonde grenzen zullen handhaven is noodzakelijk voor onze gezondheid en ons welzijn:

- tussen werktijd en rusttijd
- tussen werkruimte en privé ruimte
- in relaties
- wat betreft hoeveel je kunt geven waar er nood is.

Dit geldt ook de overbelasting aan "nieuws", negatieve informatie en gesprekken op sociale media. Je kun je niet grenzeloos blijven openstellen om van alles in te nemen. Daar ga je kapot aan.

Hoe om die grenzen te stellen en wat om te doen wanneer anderen je grenzen niet respecteren, is ook een hele kunst, zei de docent. Rustig en ferm, niet agressief communiceren.

Met "ik-boodschappen", niet de beschuldigende stijl van: "Jij doet altijd ...".

Iets als: "Ik voel me zó als ..." en "In de toekomst zou ik dat appreciëren als ..."

Zelfzorg is een manier waarop we verantwoordelijk kunnen omgaan met het leven en de mensen aan ons toevertrouwd. Velen vinden zelfzorg "zelfzuchtig". Maar het tegendeel is waar. Wie gezond en gelukkig zijn in zichzelf, kunnen ook goed zijn voor anderen. Mensen die kapot gaan, schaden niet alleen zichzelf, maar ook anderen. Dit zien we aan de twee voorbeelden hier boven.

Zelfzorg op *alle* niveaus van ons menszijn is belangrijk. Het hoeft niet heel erg ingewikkeld te zijn. Ik zag op sociale media heel eenvoudige advies:

juli 2020- 3

Geloof ziet het onzichtbare, gelooft het ongelooflijke en ontvangt het onmogelijke.

Op lichamenlijk niveau:

- oefening
- slaap
- een warm bad
- een kopje tee

Op mentaal niveau:

- mediteren
- een comedy kijken (film of TV-serie)
- een boek lezen
- kunst / crafts beoefenen
- puzzelen

Op emotioneel niveau:

- dagboek houden – je ervaring / emoties “uit”-schrijven
- dagelijkse dankbaarheid
- diep ademen
- een vredig beeld visualiseren
- naar rustige muziek luisteren

Op relationeel niveau:

- banden versterken op welke wijze dan ook mogelijk
- spelletjes met elkaar spelen
- je waardering uitspreken
- luisteren om te begrijpen niet te verdedigen of redeneren

Op geestelijk niveau:

- bidden
- lezen (Bijbel / rijke boodschappen)
- wandelen in de natuur
- anderen helpen

Wij zouden allen onze eigen voorbeelden en voorkeuren hieraan kunnen toevoegen. Belangrijk is dat we intentioneel daarmee omgaan.

Zelfzorg kan dan in de toekomst deel worden (blijven) van ons “nieuwe normale” – een winst uit deze vreemde tijd.

En natuurlijk is humor goed voor zelfzorg:

*May you practice patience, forgiveness,
or failing that, silence.
May you ignore nonsense and provocation.
May your coffee, your resolve, and your wifi be strong,
and may you face your challenges
with humor, grace and chocolate when necessary.
And always, may you notice the small moments of beauty.
Nanu Hoffman*

Yolanda Dreyer

Gemeentenieuws

Tot nadere kennisgeving gaan wij voort met het publiceren en mailen van een wekelijkse overdenking van Yolanda in plaats van een kerkdienst. Wij missen allemaal onze wekelijkse spirituele voeding, mooie orgel muziek en sociaal contact, maar de risico van de Corona virus voor onze gemeenteleden is nog te duidelijk aanwezig.

*Al hebben wij voorlopig geen erediensten in de kerk, betalen wij alsnog de salarissen van iedereen. **Als het mogelijk voor u is, kunt u ons daarmee helpen door een contributie te maken met uw maandelijkse bijdragen en/of de wekelijkse zondag hoofd- en deur collecte. Alle beetjes helpen, en het geeft niet hoe groot of hoe klein het bedrag is.***

Dat kunt u doen via een elektronische overdracht naar onze bank rekening:

Beneficiary: Ned. Hervormde Kerk

Nedbank Current Account 1979 316872

Branch: Nedbank Fox Street, Code 190805

Code 198765 for online payments

Marco aan het puzzelen met onze financiën 😊

juli 2020- 5

Geloof ziet het onzichtbare, gelooft het ongelooflijke en ontvangt het onmogelijke.

Waarom je juist na je 40e een nieuwe hobby moet leren

'Je hersenen moeten actief blijven'

Een nieuwe hobby leren na je 40e, is dat moeilijker dan wanneer je pakweg 20 bent? "Ja," zegt neurowetenschapper Erik Scherder. "Maar het is ook heel goed voor de conditie van je brein, dus doen!" Hoewel nog nét geen 40, waagde redacteur Mirjam Hollebrandse zich aan een nieuwe hobby: suppen. Houdt ze het droog?

Wie googelt op hobby's, komt een eindeloze activiteitenlijst tegen. Van judo, bridgen en stijldansen, tot poppenhuizen bouwen, hoelahoepen en cartoontekenen. Ik wil iets leren wat je redelijk makkelijk 'even tussendoor' kunt doen, en waarvoor je niet eerst een dure uitrusting hoeft aan te schaffen om vervolgens te ontdekken dat het niet bij je past. Ik ken iemand die soms zomaar een uurtje gaat suppen, gewoon midden op de dag, en dat trekt me wel. Sup staat voor Stand Up Paddling: staand peddelen, op een supboard. Ik zie ze weleens voorbijkomen op een meer of in een gracht en het ziet er altijd wel relaxed uit. Ik heb er een hard hoofd in of ik me staande weet te houden op zo'n ding, maar dat is van later zorg.

Populaire bezigheid

Ik vind een sup-school in Harderwijk – Sup&Go – en Marnix, een van de twee eigenaren, nodigt me op een zonnige woensdagochtend uit aan te sluiten bij een lesgroepje. In de dagen voorafgaand aan mijn eerste les heb ik mezelf in gedachten al talloze malen in het water zien vallen, waarbij ik al spartelend vergeefs op het board probeer te klimmen. "Je kunt het gegarandeerd," stelt Marnix me gerust als ik via de telefoon piep dat ik best wel knullig ben in dit soort sporten. "Tachtig procent van de suppers is vrouw, en de meesten zijn tussen de 35 en 45 jaar," zegt hij. Daar pas ik dus mooi bij.

Marnix supt al acht jaar; hij was een van de eersten in Nederland. Lachend: "In het begin riepen mensen: 'Hé, ben je je zeil vergeten?'" "Inmiddels is het een heel populaire bezigheid, juist omdat het een mooie combi is van recreatie en sport. Bovendien is Nederland het ultieme land om te suppen."

'Waar ben ik aan begonnen!'

Ik word steeds enthousiaster en heb er zin in als ik die ochtend in hardloopkleding de auto in stap. In een klein half uurtje rijd ik naar Harderwijk, waar Marnix en zijn compagnon Diane al druk in de weer zijn om alles klaar te maken voor de les. Op de steiger liggen vijf legergroene en vier turquoise boards klaar met evenzoveel peddels. Het is nog fris, maar Marnix verzekert me dat ik het eenmaal op het water snel genoeg warm heb.

Even denk ik: lieve help, waar ben ik aan begonnen! Had ik niet toch beter kunnen kiezen voor accordeon spelen? Of voor mijn part haken? Of Chinees leren, gewoon lekker op de bank? Alles beter dan staan te wiebelen op zo'n plank, met het risico op een nat pak.

Koudwatervrees

Veel tijd voor koudwatervrees is er niet: als de andere zes deelnemers ook zijn gearriveerd, legt Diane een paar basisingen uit: zo houd je je peddel vast, hier zet je je voeten neer en zo maak je een bocht. Voor ik het weet, ben ik aan de beurt. Concentratie nu: ik schuif het board het water op en ga voorzichtig op m'n knieën op het board zitten. Het board voelt stevig aan, dat valt me honderd procent mee. Ik peddel langzaam weg van de steiger en maak een bocht richting de anderen. "Probeer maar te gaan staan!" roept Marnix, die zich intussen superrelaxed op zijn board door het water beweegt.

Veroudering van je hersenen

"Ik hoop dat het je veel moeite kost," zei hoogleraar neuropsychologie Erik Scherder de dag ervoor tegen me, toen ik hem via de telefoon vroeg of het wel een slim idee is om te gaan suppen. Hij juicht het leren van een nieuwe hobby van harte toe – juist na je 40e. Waarom? "Je hersenen moeten actief blijven," antwoordt hij. "Het interessante is namelijk dat je na je 30e al enige veroudering ziet optreden in het brein, met name in de verbindingen tussen de hersenen. Dingen doen die uitdagend zijn en moeite kosten, blijkt essentieel voor de kwaliteit van die verbindingen."

Stabiele fase

Scherder legt uit dat bij de meeste mensen na hun 39e de drukte van het leven afneemt. Ze komen in een soort stabiele fase – de kinderen worden zelfstandiger, de carrièredruk neemt af –, maar juist die stabiliteit is funest voor de hersenen. "Juist na je 40e, als je misschien het gevoel hebt dat je wat inkakt, is het heel belangrijk om je hersenen te blijven stimuleren."

Dalende lijn

Wie Erik Scherder een beetje kent, weet dat de beste man weinig nodig heeft om op dreef te komen. Zelfs tijdens een telefonisch interview vertelt hij geanimeerd over onderzoeken die laten zien hoe een dalende lijn van hersenactiviteit weer horizontaal gaat lopen op het moment dat je met iets nieuws begint. "Zelfs bij 60-jarigen! Als ik die studies zie, heb ik een heel blij dag!"

Minder gemotiveerd

Maar waarom kost iets nieuws leren op latere leeftijd dan zo veel moeite? "Omdat de verbindingen tussen de verschillende hersendelen kwetsbaarder

worden. De kwaliteit van die verbindingen is essentieel voor de signaaloverdracht. Hoe hoger de kwaliteit, hoe sneller signalen heen en weer gaan. Is er een probleem, dan heb je als je jong bent wel tien oplossingen. Je bent creatief, je hebt ideeën, je bent gemotiveerd. Maar naarmate je ouder wordt, neemt de kwaliteit van die verbindingen af. Je neemt minder initiatieven, bent minder gemotiveerd, en bij een verandering op je werk, denk je: nee hè, niet weer!

Je kunt dat proces vertragen door jezelf in te spannen. Daardoor neemt de doorbloeding toe en als je die op peil houdt, houd je je hersenen in goede conditie.”

Veel valpartijen

Door nieuwe dingen te leren, zet je je hersenen dus als het ware aan het werk, waardoor je ze in conditie houdt. Maar Scherder benadrukt dat het belangrijk is om dingen te doen die móéite kosten. “Daarom hoop ik ook op veel valpartijen als je gaat suppen,” lacht hij. “Als je zo wegvaart, is dat natuurlijk leuk, maar kost het je weinig moeite, en heeft het minder effect. Zoeken naar balans, regen en wind, dat maakt suppen uitdagend.”

Minimaal een half uur per dag

Als je wilt dat een nieuwe hobby effect heeft op je brein, maakt het dan nog uit wát je gaat doen? “Er zijn studies waarbij de ene groep een fotografie cursus doet en de andere groep gaat quilten,” reageert Scherder. “In beide groepen ging het geheugen van die mensen enorm vooruit, terwijl dat helemaal niet getraind werd bij die taken. Dus blijkbaar gaat het erom dat je iets doet wat iets van je vraagt. Ook de frequentie is daarbij van belang, trouwens. Reken minimaal een half uur per dag voor enig effect.”

Pardoes in het water

Terug naar mijn sup-les. Ik sta inmiddels op het board, en we zijn de nieuwbouwwijk van Harderwijk uit gesupt. Het water dat zo nu en dan over m'n blote voeten glijdt, is heerlijk verkoelend. De tocht voert onder een lage brug door – bukken en een nieuw evenwicht vinden, terwijl ik ondertussen voorzichtig verder peddel zonder met dat ding de brug te raken – richting de molen.

En daar gaat het mis. Niet met mij, gelukkig, maar met een van mijn medecursisten. Ze botst tegen een paal, verliest haar evenwicht en valt pardoes in het water. Oei, uitkijken dus. Marnix had al gezegd: “Je valt niet zo snel, tenzij je tegen iets aan vaart, of als iemand van achteren tegen je aan botst.” Dan is het lastig je evenwicht te bewaren. Maar kom op, de zon schijnt en op het water ben je zo weer droog.

Wind en golven

Hoewel suppen er vanaf de kant simpel uitziet, komt er toch meer bij kijken. Zo is je houding heel belangrijk: voeten uit elkaar, iets door je knieën zakken, met rechte armen peddelen, de spaan diep genoeg het water insteken en ter hoogte van je voeten weer omhooghalen. Halverwege duizelt het me even: het kost nog best wat moeite – precies waar Erik Scherder het over had.

Het laatste half uur van de tocht gaat over het Veluwemeer. Spannend, want er staat een aardig windje en de golven doen hun best mij uit m'n evenwicht te brengen. Ik hoor en voel het water klotsen, en twee keer denk ik: daar ga ik! Maar ik weet me in balans te houden en plant m'n voeten weer stevig op het midden van het board. Nu oppassen dat de wind me niet te veel naar de kant blaast. Het is stevig peddelen, maar wie het goed doet, haalt de kracht uit z'n benen. Zo spaar je je armen en schouders.

Plaatselijke sportzaak

Eerlijk is eerlijk: ik vond het suppen ontzettend leuk, maar ik ben doodop als ik thuiskom. "Ik zou best even een dutje willen doen," app ik naar mijn collega's. Maar niks ervan, er moet nog een artikel geschreven worden. Een paar dagen later begint het weer te kriebelen. Ik neem zelfs een kijkje bij de plaatselijke sportzaak om te zien wat een supboard kost. Eerst nog maar eens huren, besluit ik, en op een ochtend rijd ik samen met de fotograaf naar Bussloo. Bij een van de kiosken staat het board al voor me klaar en ga ik opnieuw het water op. Dit board is wat kleiner en een stuk instabieler, waardoor ik er de eerste paar minuten wat verkrampt op sta. Ik herinner me weer wat Marnix zei: "Het ene board is het andere niet. De kwaliteit bepaalt het gemak waarmee je supt." Maar als ik begin te peddelen, heb ik al snel de smaak weer te pakken. Wauw, dit is echt leuk!

Wat vindt Erik Scherder van mijn nieuwe sup-hobby? "Het feit dat je iets doet wat mentale moeite kost, waarbij je echt moet nadenken, is mooi. De combinatie met fysieke inspanning is het meest ideaal. Dan doe je meteen iets aan je immuunsysteem. En dat is vooral in deze coronatijd heel belangrijk."

Geschreven door: Mirjam Hollebrandse

<https://visie.eo.nl/artikel/2020/06/waarom-je-juist-na-je-40e-een-nieuwe-hobby-moet-leren>

Joël Boertjens op ontdekkingstocht naar de rol van de vrouw in de kerk

'Ik dacht: wat als God vrouwen roept en ik begraaf die roeping?'

*Welke rol mogen vrouwen spelen in de kerk? Die vraag hield baptistenvoorganger Joël Boertjens jarenlang bezig, hij droomde er zelfs over. In zijn boek *Allen voor Eén* gaat hij daarom op ontdekkingstocht langs ingewikkelde*

Bijbelteksten en persoonlijke ervaringen. “Ik dacht: wat als God vrouwen roept en ik begraaf die roeping?”

“Man, vrouw!” Die woorden schreeuwde Joël Boertjens toen hij jaren geleden wakker werd uit een droom. “Ik ben al jong voorganger geworden, op 22-jarige leeftijd, en was me er tijdens mijn studie van bewust dat ik straks ook op dit thema een keuze moest maken. Eerst dacht ik: laat ik een veilige modus kiezen en een zo conservatief mogelijke koers varen, dan kan ik God ook niet onteren. Maar toen ik wat verder nadacht, vroeg ik me ook af: wat als God wel vrouwen roept? Dan is het helemaal niet veilig als ik hun roepingen begraaf. Die vraag tergende mij zo dat ik er schreeuwend van wakker werd.”

Ontdekkingstocht

De nu 35-jarige theoloog studeerde aan de Evangelische Theologische Hogeschool en aan de Vrije Universiteit. Na acht jaar voorgangerschap in Oss is hij nu verbonden aan Baptistengemeente De Verbinding in Amsterdam, die hij leidt samen met Orlando Bottenbley. “Na mijn droom ging ik op ontdekkingstocht,” vervolgt Joël. Wat is Gods plan voor vrouwen in de kerk? “De uitkomst wist ik van tevoren niet, het was een heel open zoektocht die alle kanten op had kunnen gaan. Maar ik wilde heel graag weten hoe het zat.”

In je boek ‘Allen voor Eén’ begint je ontdekkingstocht bij de zwijgtekken van Paulus: geen eenvoudig startpunt.

Lachend: “Volgens mij is mijn boek het enige waarin dat zo is. Dat is toch waar iedereen benieuwd naar is? Dat vond ik spannender dan beginnen bij Genesis. Zo heb je meer het gevoel dat je samen op reis bent dan dat ik als een docent zeg hoe het zit.”

Schaamtecultuur

In zijn brieven lijkt Paulus zichzelf tegen te spreken. In Galaten zegt hij dat er in Christus geen onderscheid is tussen man en vrouw, en in Korintiërs dat vrouwen moeten zwijgen.

“Het mooie van Paulus is dat hij zichzelf tegenspreekt – als je dat zo wilt noemen – in dezelfde brief. In 1 Korintiërs 11 zegt hij dat vrouwen mogen bidden en profeteren. En profeteren is qua gezag minimaal preken plus, dat is ook richting en sturing geven aan de gemeente. Maar drie hoofdstukken later zegt hij dat vrouwen moeten zwijgen. Waarom geeft hij eerst alle ruimte en zegt hij later toch dat het niet mag? Ik duid dit in mijn boek met een aantal factoren die belangrijk waren in die tijd. Zo was de kerk heel pril, er waren helemaal niet zo veel christenen. Dus hoe er naar de kerk gekeken werd, was belangrijk voor Paulus. Zo waren er vrouwen die in het openbaar hun mannen begonnen af te fakkelen. Het is tegenwoordig al ongemakkelijk als je bij een stelletje zit dat aan

het kibbelen is, maar in de eer- en schaamtecultuur van toen – waarin vrouwen veel lager stonden dan mannen – al helemaal.”

“De tekst uit Galaten 3:28 waaraan jij refereert, is eerder geschreven en gaf veel vrijheid voor vrouwen. Maar er was dus ook een groep vrouwen die daar misbruik van maakte. Via hen kon dwaalleer eerder de gemeente binnenkomen, want als vrouw waren ze ongeschoold. Ook moffelden ze alle verschillen weg, alsof er helemaal geen verschil was tussen man en vrouw. Andersom begonnen mannen zich bijvoorbeeld ook als vrouw te kleden. Paulus ageert hiertegen en zet een paardenmiddel in om dat te reguleren: het was beter dat vrouwen zwegen.”

Rangorde

Maar dat was volgens jou geen maatregel voor altijd?

“Als je zegt dat dit voor altijd is, is Paulus erg inconsequent. Want later in de brief aan de Romeinen, is een derde van de groeten die hij doet aan vrouwen gericht. Een van hen was een apostel, en die zat niet op de achterste banken, vermoed ik. Ook op andere plekken in de Bijbel treffen we allerlei gezaghebbende medewerkers die vrouw zijn, onder wie onderwijzers en profeten.

Toch hebben veel kerkleiders die maatregel overgenomen.

“Ik denk dat het christendom revolutionair begon en dat vrouwen enorme vrijheid kregen. In 1 Korintiërs 12 geeft Paulus een rangorde van de belangrijkste bedieningen: apostel, profeet en onderwijzer. In alle drie die bedieningen zie je in het Nieuwe Testament vrouwen functioneren. Daarmee wordt in die tijd, in een vrouwonvriendelijke cultuur, echt iets doorbroken. Ik krijg weleens de vraag, soms verwijtend bedoeld: ‘Vaar je niet mee met de cultuur door dit te agenderen?’ Maar mijn stelling is dat de kerk juist die cultuur uit Rome heeft overgenomen, waaronder de visie op vrouwen. Paulus was pragmatisch, maar in de kerk werd alles officieel geregeld.”

“Ik was twee jaar geleden in Indonesië en veel oudsten of voorgangers zijn daar vrouw, want mannen werken op het land,” vertelt Joël na een korte stilte. “Als je daar over Paulus spreekt, zeggen ze: ‘O ja, die teksten staan er ook, maar iedereen weet dat Debora een compleet land leidde terwijl ze getrouwd was. Dus de man had het kunnen doen, maar zij deed het.’ Ik zeg hiermee niet dat we de teksten van Paulus niet serieus moeten nemen, maar er is meer dan hameren op die paar zwijgteksten. Ook de manier waarop Jezus met vrouwen omging, bevestigt dat voor mij.”

Beklemmend

Ben je feminist?

“Ik identificeer me nooit met labeltjes. Ik ben voor eer en vrijheid voor vrouwen, ik weet niet of je dan een feminist bent.”

In je boek schrijf je dat veel verschillen tussen man en vrouw zijn ontstaan door onze omgeving.

“Dat de man als leider gemaakt zou zijn en de vrouw als verzorgend, is veel meer cultureel bepaald dan dat je dit in de Bijbel of in onderzoeken terugvindt. Het lijkt me evident dat er verschillen zijn, maar ik geloof niet dat die altijd zo groot zijn als we nu denken.” Lachend: “Dat klinkt wel feministisch, ja...”

Maar dat werkt twee kanten op: ook mannen kunnen zich in een bepaalde rol gedrukt voelen.

“Ja, ook dat kan beklemmend zijn. In een van zijn boeken onthult de Amerikaan John Ortberg, een groot leraar binnen de evangelische wereld, dat zijn vrouw een veel betere leider is dan hij en dat hij zich altijd in die mal gedrukt voelde. Hij schrijft dat hij daarin een bekering moest doormaken, elke dag weer, omdat het voor hem lastig blijft om te erkennen dat zijn vrouw een betere leider is. Maar hij wil haar daarin volgen en de ruimte geven. Ik vind het mooi en kwetsbaar dat hij dat als gevierd leider durft aan te geven.”

Openstellen

Heb je ooit gedacht: ben ik als man wel de juiste persoon om dit boek over vrouwen te schrijven?

“Ja, ik denk over alles na, maar die gedachte is niet beklifd. Ik denk dat het juist mooi is dat het nu uit onverdachte hoek komt, want ik had er geen persoonlijk belang bij. Ondertussen ligt dat anders, omdat ik nu geloof dat de kerk armer is als vrouwen niet in het leiderschap zitten en niet mogen onderwijzen.”

Is het je doel dat alle kerken de ambten openstellen voor vrouwen?

“Mijn boek is voor heel Nederland geschreven en voor alle kerken die het Woord van God als gezaghebbend zien. Het is mijn verlangen dat alle vrouwen ruimte hebben de stem van Jezus en de roepstem van de Geest te volgen. Volgens mij is Gods Woord zo bedoeld.”

In je eigen gemeente, die je leidt met Orlando Bottenbley, is die ruimte er nog niet. Hoe rijm je dat?

“Orlando denkt hier anders over, dus dat wordt een spannende ontdekkingstocht die we samen moeten gaan. Maar ik vond het laf om het boek pas te schrijven als je zelf alles al geregeld hebt. Het is ook mooi om te laten zien hoe je die zoektocht als kerk kunt aangaan en hoe je elkaar daarin kunt meenemen.”

Geschreven door: Femke Taale, eindredacteur Visie

<https://visie.eo.nl/artikel/2020/06/joel-boertjens-op-ontdekkingstocht-naar-de-rol-van-de-vrouw-in-de-kerk>

Tongentaal - of klanktaal - wat is dat? En kan ik het leren?

"Ik wilde wel dat iedereen in tongen kon spreken," schrijft Paulus in 1 Korintiërs 14. Vreemd, dat zo weinig mensen het tegenwoordig dan nog doen, denkt redacteur Marlies. Ze gaat op zoektocht naar tongentaal. En probeert het uit.

Om maar met de deur in huis te vallen: ik heb weinig kennis van het spreken in klanktaal. In de gemeente waar ik opgroeide, was de bestudering van het Woord belangrijker dan de gaven van de Geest. Ik wist dus uitstekend alle onderdelen van de tabernakel op te sommen, van wasvat tot toonbroden, maar ministrygebed, gebedsgenezing en profetie bevonden zich in een ver verscholen hoekje van de geestelijke kelder. Laat staan het spreken in tongen.

Pinkster

In mijn studententijd ging ik naar de Evangelische School voor Journalistiek. Daar ontmoette ik mensen van andere kerkrichtingen, van gereformeerd tot pinkster. Zo ging ik met een medestudent naar een avond van een charismatisch-evangelische gemeente. We zaten in een kring, waar iedereen tot mijn verbazing door elkaar heen begon te brabbelen. Ik deed mijn mond open – en sloot hem weer. In mijn gedachten verwees ik dit gemompel naar de hoek van de psychiatrie. En zo nestelde zich gedurende twintig jaar de gedachte zich in mijn hoofd dat klanktaal - of tongentaal - wellicht functioneel was rond Eerste Pinksterdag en in de tijd van de eerste gemeente, maar nu iets wat we naast ons kunnen neerleggen.

Zonder fratsen

Tot ik van Agnes Huizenga, betrokken bij New Wine en tevens schrijfster van de rubriek *Eva & de Bijbel* vertelde regelmatig in tongen te spreken. Voornamelijk binnenskamers, als een manier om heel intiem met God te communiceren. De manier waarop ze erover sprak – vanzelfsprekend, bescheiden, zonder fratsen – raakte me. Als een evenwichtige vrouw als Agnes in tongen spreekt, is het misschien zo gek nog niet, bedacht ik me.

Toen ik me aansloot bij het ministryteam in mijn nieuwe gemeente, ontdekte ik dat God niet alleen de Vader was en Jezus mijn Redder, maar dat Hij ook zijn Heilige Geest heeft gegeven. Dat wist ik altijd al wel, maar nu pas merkte ik dat de Geest ook echt door ons – door mij - heen wil werken.

Op onderzoek naar tongentaal

Wanneer ik langs mijn neus weg bij verschillende mensen informeer of ze in tongen spreken, blijken dat er veel meer te zijn dan ik aanvankelijk eigenlijk dacht. En het blijken ook lang niet de mensen te zijn die ik altijd als 'zweverig' had bestempeld. Ik besluit dat ik meer wil weten.

Ik bel eerst Wilkin van de Kamp, predikant-directeur van de organisatie *Vrij Zijn*. Vanuit deze expertise is hij vast niet onbekend met de gaven van de geest.

Kun je mij uitleggen wat tongentaal nou precies is?

“Tongentaal of klanktaal is een uiting van de Geest. Ik definieer het zo: wanneer je in Christus bent, verbindt de Heilige Geest zich steeds meer met jouw geest. Vandaar dat het in de Bijbel ook wel ‘bidden in de Geest’ genoemd wordt. Je geest uit zich als het ware in een soort geheime taal, waarin je direct intiem met God spreekt. Het kan een buitenlandse taal zijn, iets wat dus vertaald kan worden, maar ook een woordeloze taal, waarin je direct tot God spreekt. Dat gaat verder dan emotioneel niveau, het zit ‘m op geestniveau.

Er zijn verschillende wetenschappelijke onderzoeken geweest naar deze taal, die ook *glossolie* genoemd wordt. Wetenschappers zien er soms opbouw en structuur in, maar daar draait het helemaal niet om. Het gaat niet om de woorden, maar de uiting, het zuchten van de Geest door jou heen.”

Zelf begon Wilkin al op jonge leeftijd in klanktaal te spreken. “Het overkwam me min of meer. Ik had op de kinderbijbelclub een Bijbel bij elkaar gespaard en las daarin dat je de Heilige Geest ontvangt als je erom vraagt. Dat wilde ik heel graag. Kort daarop werd in de – charismatische- gemeente waar ik naartoe ging, vanaf het podium gevraagd: ‘Wie wil er een onderdompeling van de Heilige Geest?’ Ik was nog niet eens met water gedoopt, dus het leek me niet passend om naar voren te gaan. Eigenlijk ging er niemand naar voren. Maar tijdens het laatste lied kwam het over me. In plaats van de reguliere tekst, zong ik andere klanken. Het was een hemelse ervaring...”

Zou ik ook zo’n ervaring kunnen krijgen? Zijn hier workshops voor?

“Ik ben geen voorstander van workshops, waarbij je gewoon begint met brabbelen. Maar ik geloof dat het minder ingewikkeld is dan we denken. Klanktaal is een van de gaven van de Heilige Geest. Wanneer je tot geloof komt, komt de Geest in je wonen. En deze heeft de gereedschapskist van de Timmerman bij zich. Ik geloof dat iedereen de kist kan openen, maar de Geest deelt wel de gaven uit wanneer Hij wil. Je mag je uitstrekken naar bepaalde gaven, maar Hij doet het werk. Vergelijk het met de gave van genezing. Natuurlijk mag je bidden voor iemands genezing, maar of de persoon genezen wordt, dat is aan God.”

Wat voegt het toe om in klanktaal te spreken?

“Het brengt veel teweeg. Wie in tongen spreekt, wordt opgebouwd. Je geestelijke accu wordt als het ware opgeladen. Voordat ik ga spreken, zing ik zachtjes in tongen. Mijn geest richt zich dan nog meer op God: ‘Heer, ik heb me voorbereid en ik durf nu los te laten. Leid mij in het spreken.’ Het schakelt eigen

zorgen uit. In 1 Korintiërs 13, voorafgaand aan 1 Korintiërs 14, wordt gesproken over 'de taal van engelen'. Er zijn mensen die zeggen: hiermee wordt tongentaal bedoeld, ook omdat het logisch is om verbanden te leggen tussen verschillende bijbelhoofdstukken. Je zou je dan kunnen afvragen: is het tevens een strijdtal, waarmee de engelen in beweging gezet kunnen worden? Maar het is ook een liefdestaal waarmee je iets voelt van het binnenste van Gods hart."

Wauw, dat klinkt heel mooi.

Als ik me naar deze gave wil uitstrekken, heb je dan een tip?

"Ik denk dat het belangrijk is dat je er écht naar verlangt. Dat je je ervan bewust bent dat je iets essentieels mist in je leven. 'Wie dorst heeft, mag komen, opdat hij drinke,' staat in de Bijbel. De Heilige Geest reageert op verwachting en verlangen. Het kan best dat er in sommige gemeentes wat te enthousiast naar verlangd wordt, waardoor er dingen misgaan. Maar tegelijkertijd gebeurt er ook veel wat je anders zou missen."

's Avonds denk ik na over mijn gesprek met Wilkin. Ik geloof dat ik die intieme taal met God heel graag zou willen hebben. Maar iets graag willen, bedenk ik me, heeft ook consequenties. Als ik 's avonds uitgebreid zit te Facebooken in plaats van tijd met God door te brengen, gebeurt er natuurlijk niets ... zijn mijn daden een weerspiegeling van mijn verlangen?

Makkelijkheidje

Kort daarop bel ik met Agnes Huizenga. "In het jaar 2000 had ik mijn eerste aanraking met klanktaal," vertelt ze. "In onze gemeente was een New Wine winterconferentie, waar ook een team uit Engeland aanwezig was. Dit team, dat bestond uit tien mannen en vrouwen, begon in tongen te zingen. Het leek wel alsof ze met een heel koor waren, en het klonk zo ontzettend mooi! Ik dacht bij mezelf: dit zou ik ook wel willen."

Wat heb je toen gedaan?

"Ik heb niks gedaan, het gebeurde eigenlijk vanzelf. Ik zat met een vriendin in de auto en plotseling borrelden er allemaal rare woorden op. We moesten allebei lachen. Het kan je dus overkomen, zoals bij mij, maar ik geloof dat iedereen die zijn mond opentrekt, in tongen kan bidden. Waarom? Omdat je een tong hebt."

Zomaar? Moet ik niet eerst een bepaalde 'extra stap' gezet hebben in mijn geloofs- of gebedsleven?

"Ik geloof niet dat God er een voorwaarde aan verbindt. En ik geloof er ook niks van dat je een betere christen bent als je dat doet - of dat je een bepaald geestelijk 'niveau' moet bereiken.

Het is een cadeautje van Hem. Juist omdat God weet dat wij zo opgaan in onze eigen dingen, geeft hij ons gaven die het ons wat makkelijker maken om Hem

groot te maken. Een soort opstapje, een makkelijkheidje, waarmee je tijdens je gebedsleven niet heel diep hoeft na te denken over wat je zegt, maar waarin de Geest het werk van je overneemt. Een ontzettend liefdevol gebaar. In tongen kun je doorgaan met God loven en prijzen als je zelf geen woorden meer hebt.”

Dat klinkt eigenlijk prachtig. Waarom doet slechts een fractie van de christenen dit?

“De afgelopen paar jaar lijkt er iets meer ruimte te zijn voor de gaven van de Geest. Maar we komen uit de tijd van het rationalisme. Wat een bedreiging voor de ratio is, slaan we liever over. Je voelt je toch een beetje voor paal staan. Veel mensen willen de controle houden. Ten tweede is er in de kerken een stroming geweest die als het ware zei: pas als je in tongen spreekt, ben je gedoopt met de Heilige Geest en ben je een goed christen. Alsof je een treetje hoger staat als je in tongen spreekt. Daar verzetten mensen zich tegen – en terecht. Om geen tweedeling in de gemeente te krijgen, besluiten ze maar helemaal niet in tongen te spreken. Ten derde: ik denk dat mensen er veel en veel te moeilijk over doen.”

Heeft de ene persoonlijkheid meer aanleg voor klanktaal dan de andere?

“Als je een controlfreak bent, kan het lastig zijn. Dan houd je er immers niet van om iets te doen waar je geen beheersing over hebt. Het heeft wel iets te maken met spontaniteit, maar nogmaals, ik denk dat iedereen de gave kan ontvangen. Vind je het eng, dan kun je in je binnenkamer oefenen. Negentig procent van de mensen die in klanktaal spreken, doet dit ‘s binnenskamers.”

Wilkin zei dat zijn eerste ervaring bijna hemels was, ervaar jij dat ook zo?

“Nee hoor. Ik heb tijden dat als in tongen spreek, er niks opmerkelijks gebeurt. Maar soms krijg ik ook een emotie, of een gedachte. Dat ik bijvoorbeeld gewoon blij word en echt zin heb om God te lofprijzen. Of ik word verdrietig, terwijl ik daarvoor niet verdrietig was, en moet bijvoorbeeld opeens aan gevangenen in Egypte denken. Het zou kunnen dat ik dan voorbede heb gedaan voor die mensen daar.”

Heb je wel eens meegemaakt dat er vertaald werd?

“Zeker. Ik ken meerdere verhalen dat er in de gemeente in tongen werd gebeden en dat het ook werd vertaald. Zelf heb ik het ook meegemaakt, dat iemand in tongen begon te bidden tijdens een conferentie in Moskou, waarna gezegd werd: je bidt nu in vloeiend Russisch.”

Stel dat ik probeer in tongen te spreken en iets heel raars zeg, wat helemaal niet van god komt?

“Die reactie heb ik vaker gehoord. Ik zeg dan altijd: voor alles geldt: uit welke bron tap je? Op het moment dat jij je hart op God richt en tot doel hebt om Hem groot te maken, is het goed. Hij weet wat jouw bedoelingen zijn.”

Oké. Stel dat ik het wil gaan doen (ik ben al bijna zover). Wat zou je me dan aanraden?

“Allereerst: concentreer je gedachten op God. En heb dan het lef om je mond te openen en de klanken die dan komen, te laten komen. Vergelijk het maar een beetje met een kind dat leert spreken. Die begint ook met ‘ba-ba-ba’, wat zich langzamerhand omvormt tot ‘papa’ of ‘mama’. Terwijl wij doen wat we kunnen, gaat de Geest als een vader of moeder die taal verfijnen. Dan ga je de dingen spreken die God wil. Als je wilt, kan ik nu wel in tongen beginnen te spreken, en dat je dan voorzichtig mee probeert te doen?”

Ik kijk opzij, vanuit het kamertje met de glazen ramen waar ik mijn interview met Agnes aan het doen ben, met uitzicht op een groep collega’s, en vertel Agnes dat de omgeving nu niet helemaal veilig genoeg voelt. Daarom komt ze met een nieuwe suggestie.

“Begin gewoon heel eenvoudig door straks in de auto een worship-cd aan te zetten en God groot te maken. Langzamerhand probeer je eens op een andere taal over te schakelen, alsof je Chinees zingt. En kijk wat er gebeurt.”

Suf

Dus daar zit ik dan in de auto. Ik zet een cd van *Sela* aan, en merk dat ik wat gespannen ben. Ik begin eerst maar gewoon hardop te bidden. “Vader, ik houd van U. U weet dat ik heel graag nog meer van U wil ontdekken. Als spreken in tongen me dichterbij U brengt, wilt U dit dan alstublieft zegenen?” Zodra het eerste lied opstart, probeer ik voorzichtig wat te woorden te produceren die afwijken van de reguliere tekst. Agnes heeft gelijk, het klinkt vooral als ba-ba-ba. Zodra ik beluister wat ik zeg, krijg ik een ongemakkelijk gevoel. Wat zit ik hier nu weer te doen? Ik besluit toch maar weer op het Nederlands over te schakelen. Dan weet ik tenminste wat ik zing, en eigenlijk vind ik dat wel zo prettig. “Ik weet het niet zo, Heer,” bid ik. “Het klinkt zo suf wat ik aan het doen ben. Misschien moet U nu wel heel hard lachen.”

Een paar dagen later probeer ik het opnieuw. Ik merk dat het helpt als ik een cd opzet waarvan ik de teksten niet ken. Dan word ik automatisch gedwongen om willekeurige woorden te kiezen, en heb ik niet de neiging om vast te houden aan bekende teksten.

Ik richt opnieuw mijn hart op God en begin lukraak te praten. Het voelt een beetje als een schilder die niet nadenkt bij wat hij doet, maar in plaats daarvan in het wilde weg met de kwast zwaait. Maar zowaar, er lijkt wat variatie in de woorden te komen. Ik besluit nu gewoon stug door te gaan. “Weet U Heer,” vraag ik, “zal ik nu voor iemand in het bijzonder bidden?” En ik begin te denken aan een van mijn kinderen en blijf doorpraten. Opeens merk ik dat er wat

langere zinnen volgen. Ik weet niet precies wat ik zeg, maar God weet zonder twijfel wat ik bedoel. Er volgt geen hemels gevoel, wel de wetenschap dat ik met God gecommuniceerd heb. Hoe ongebruikelijk dan ook.

Ontzettend geliefd

Vandaag ben ik eigenlijk niet zo in de stemming voor het experiment. Ik zit weer in de auto, mijn praise-cd staat aan, maar ik ben moe en heb keelpijn. Eigenlijk zeg ik liever helemaal niets. Nou ja, vooruit, heel even dan, mompel ik tegen God. Want niet-communiceren met iemand met wie je een relatie hebt, dat doe je niet. Ik kies nu de manier: eerst gewoon meezingen met de teksten (aanbidding met mijn verstand), vervolgens kies ik mijn eigen woorden (maar nog steeds in het Nederlands), en probeer ik opnieuw in tongen te zingen. Toch bekruipt me opnieuw dat gevoel van kwetsbaarheid, van raar bezig zijn. Moet ik toch Agnes nog maar eens bellen voor nog een tip? Ik vrees dat ik dit niet lang ga volhouden. Maar net op het moment dat ik besluit te stoppen, dringt tot me door dat ik zelden zo kwetsbaar geweest ben voor God als nu. Dat ik niet zelf de touwtjes in handen heb of met kan beroemen op mijn gave om iets te verwoorden. Ik realiseer me dat ik God op dit moment niets anders te bieden heb dan mijn gebrekkige ik, en mijn verlangen om Hem te aanbidden en van Hem te ontvangen. Intiemer dan dit kan eigenlijk niet.

En op dat moment gebeurt het. Ik voel zijn intense liefde voor mij, als een vader voor een baby die niets uit zichzelf kan, maar toch zo ontzettend geliefd is. De tranen stromen over mijn wangen. Wat er op dat moment in de beslotenheid van de auto gebeurt, is eigenlijk moeilijk te beschrijven.

Vertrouwen

Inmiddels is er weer wat tijd verstreken. En af en toe praat ik, naast mijn reguliere gebed, in klanktaal met God. Of ik de 'officiële gave' van de klanktaal heb... ik weet het niet. Maar ik weet dat ik God met heel mijn wezen wil aanbidden en liefhebben. Terugkijkend op de afgelopen tijd kan ik in elk geval onderschrijven: wie in tongen spreekt, bouwt zichzelf op. Niet zozeer omdat het hemels voelt. Of omdat het mooi klinkt. Maar omdat ik daarbij volledig de touwtjes uit handen geef. In afhankelijkheid en het volste vertrouwen dat Hij door me heen wil werken. Zelfs als ik niet veel meer kan dan ba-ba-ba zeggen.

Bijbelse achtergronden

- Spreken in tongen is bidden/spreken in verborgenheden door de Heilige Geest (1 Korintiërs 14:2);
- Spreken in tongen hoort bij kerkelijke samenkomsten gevolgd te worden door een interpretatie of uitleg van deze tong door iemand die de gave van uitlegging gebruikt (1 Korintiërs 14:27-28);

- Spreken van tongen mag niet worden verhinderd (1 Korintiërs 14:39);
- Iemand die in tongen spreekt, begrijpt zijn woorden zelf niet (1 Korintiërs 14:2) maar wordt er door opgebouwd in zijn of haar geloof (Judas 20)

Lees ook: Marcus 16, Handelingen 2, Handelingen 10:44, Romeinen 8, 1 Korintiërs 12.

Geschreven door Marlies, eindredacteur van Eva

<https://eva.eo.nl/artikel/2020/05/tongentaal-of-klanktaal-wat-is-dat-en-kan-ik-het-leren>

Joke liep het Pieterpad nadat haar schoonzus overleed

Normaal gesproken vliegt Joke (57) naar de andere kant van de wereld voor een vakantie, totdat haar schoonzusje Corina ernstig ziek wordt en overlijdt. Noodgedwongen blijft ze in Nederland en loopt ze samen met haar man en zwager het 498 kilometer lange Pieterpad. “achteraf bleek dit de beste beslissing die we op dat moment hadden kunnen nemen...”

Verre vakanties

“Als je over het Pieterpad begint, word ik gelijk enthousiast! Al vele jaren maken ik en mijn man mooie grote reizen en vakanties naar verre landen, zoals Australië, Amerika, Nieuw-Zeeland, Thailand, Maleisië, Borneo en Canada. Dat is geweldig om te kunnen doen en bijzonder om mee te mogen maken. In 2018 besloten we eens een keer wat dichterbij huis te blijven. We boekten een rondreis door Italië.”

Ernstig ziek

“Alles was gepland en geboekt, toen het noodlot in onze familie toesloeg. Mijn schoonzusje Corina – en al 44 jaar mijn vriendin – bleek ernstig ziek en had niet lang meer te leven. Omdat haar conditie heel snel achteruitging, annuleerden wij direct onze vakantie. Dat was nu even niet belangrijk. We wilden zoveel mogelijk bij haar en de familie zijn. Op de dag dat wij zouden vertrekken naar Italië, overleed ze.”

‘Gewoon’ vakantie

“Na een heftige, bijzondere en onvergetelijke tijd hadden wij wel nog ‘gewoon’ vakantie. Alsnog naar Italië gaan vonden we geen optie en naar een ander land ook niet. Ons hoofd stond er niet naar, er was zoveel verdriet. Toen opperde mijn man om aan het Pieterpad te beginnen. Gewoon lekker in eigen land. Lukte het niet, dan waren we zo weer thuis. Dat klonk eigenlijk wel fijn. Achteraf bleek dit de beste beslissing die we op dat moment hadden kunnen nemen...”

‘ons hoofd stond er niet naar, er was zoveel verdriet’

Het Pieterpad

“Wij startten met het Pieterpad in Pieterburen. Een paar wandelschoenen aan, wandelgids mee, rugzakje om met wat eten en drinken, fotocamera om de schouder en gaan. Wat er zo leuk is aan deze wandeltocht? Nou, eigenlijk alles.... Je hebt zó weinig nodig om het leuk te hebben. Mooi of slecht weer, je bent de hele dag buiten. Nederland is zo mooi en te voet zie en hoor je zoveel meer. De prachtige natuur met mooie vergezichten, landerijen, boerderijen, de vogels die fluiten, mensen die een vriendelijk praatje maken, bossen, kerken, kapelletjes, kleine dorpjes en grotere steden. Het kwam allemaal voorbij.”

Gepuzzel

“De route van het Pieterpad staat goed beschreven in de gids en is overal goed aangegeven met rood-witte pijltjes. Daardoor is fout lopen haast niet mogelijk. Logistiek was het zeker in het begin een uitdaging. Wat is handig? Waar zetten we de auto en hoe komen we dan weer terug? Dat gepuzzel maakt het ook weer leuk. Je bent niet alleen bezig met wandelen, maar ook met alles eromheen. Als slaapplek kozen wij steeds voor een klein hotel of een B&B. Maar wil je wat meer low budget, dan kun je goed terecht bij bijvoorbeeld vrienden van de fiets.

Alles proeven

“Wij liepen elke dag tussen de 20 en 25 kilometer over het Pieterpad. Ook daarin heb je alle vrijheid. Wil je meer of minder lopen, kan dat uiteraard ook. Het is geweldig om te zien hoe het landschap van noord naar zuid verandert. Van vlak en wijds naar bosgebied en heuvels. Zo heeft ook elke streek een specialiteit: de Groninger koek, de Gelderse pannenkoek, de Limburgse vlaai en alles wat ertussen zit. Natuurlijk hebben we het allemaal geproefd!”

Eigen tempo

“De meeste routes hebben we met z'n tweeën gelopen. Heerlijk rustig, je eigen tempo bepalen. Wil je praten, dan kan dat. Wil je stil zijn? Dan is dat ook goed. Zo ontspannen! Pas wel op, want het Pieterpad werkt verslavend. Toen we in augustus 2019 onze laatste kilometers maakten en arriveerden op de Pietersberg in Maastricht, gaf dat een geweldig gevoel. Tegelijkertijd voelde het vreemd, want het hield het nu ook op.... Gelukkig zijn er genoeg langeafstandswandelingen in Nederland. De limes route en de Elfstedentocht worden onze nieuwe uitdagingen.”

Een lach en een traan

“We begonnen aan het Pieterpad met vooral in het begin heel veel tranen en later steeds meer met een lach. Voor ons is het Pieterpad het Corinapad geworden. Al heb je nog zoveel landen gezien, deze wandeltocht is zo simpel en juist daardoor heel bijzonder!”

Geschreven door Charlotte, freelance storyteller

<https://eva.eo.nl/artikel/2020/06/joke-liep-het-pieterpad-nadat-haar-schoonzus-overleed>

Verjaardagen juni 2020		
vrijdag 3 juli	Reni Dries	083 229 2655
vrijdag 3 juli	Marcel Smal	073 084 9500
woensdag 8 juli	Minnekus Knoester	
vrijdag 10 juli	Nick Knoester	083 411 2994
vrijdag 10 juli	Arie Spoon	012 998 8834
dinsdag 14 juli	Richard Koning	011 973 1091
woensdag 15 juli	Denise Smit-Ehlers	072 407 0905
zaterdag 18 juli	Anja Smit-van Dommelen	083 650 0024
maandag 20 juli	Loes Dibb	074 116 4459
dinsdag 21 juli	Marco van Wieringen	082 940 9696
vrijdag 24 juli	Rob Lines	011 880 9551
zaterdag 25 juli	Marjan van Zee	072 133 4836
zondag 26 juli	Henk Smal	082 923 7647

MARANATHA KERK	
Webadres	http://www.nlgemeente.co.za
Facebook	http://tinyurl.com/FBMaranatha
Straatadres	Sherborneeweg 3, PARKTOWN
Postadres	Nederlandsprekende Gemeente Postbus 84552 GREENSIDE 2034
Predikante	Ds Yolanda Dreyer 012 348 9850 / 082 893 2104 yolanda.dreyer@up.ac.za
Kerkkantoor Dinsdag ochtend 9h30 – 13h30	Jan-Willem Hoorweg 011 726 1409 / 082 557 0047 nlgemeente@mweb.co.za
Bank Details	Beneficiary: Ned. Hervormde Kerk Nedbank Current Account 1979 316872 Branch: Nedbank Fox Street, Code 190805 Code 198765 for online payments
Scriba Redactrice Mare	Ellen van der Kuil 011 478 1082 / 083 626 3272 evdkuil@gmail.com
Scriba Registratie	Hanja Kettner 012 654 7692 / 082 546 8471 hanja.kettners@vodamail.co.za
Kassier	Marco van Wieringen 011 442 9696 marcovw@mweb.co.za
Koster	Ferry van der Kuil 011 478 1082 estruct@iafrica.com
Organist	Milton Webber 061 016 5289 chiefsub@gmail.com

juli 2020- 23

Geloof ziet het onzichtbare, gelooft het ongelooflijke en ontvangt het onmogelijke.